

DEKAMERON

Avtor : Giovanni Boccaccio
Prevedel: dr. Andrej Budal
Izdala : Mladinska knjiga v Ljubljani 1960
Knjižnica Kondor

Giovanni Boccaccio se je rodil kot nezakonski sin florentinskega trgovca Boccaccia di Chelino proti koncu leta 1313. Rodil naj bi se v Certelandu v dolini Val d'Elsa. Ko mu je bilo 15 let, ga je oče 1328 poslal v Neapelj, kjer so imeli florentinci svoje podružnice, in ga napotil v trgovino. Ta poklic ga ni mikal, zato je prosil očeta, da bi se smel posvetiti kanonskemu pravu. A bolj ko pravo se je v resnici posvečal slovstvu. Navdušil se je za poezijo, da je pravne nauke isto zanemaril. V višji družbi se je odlikoval po svoji nadarjenosti, duhovitosti in zgovornosti. Zaljubil se je v lepo Marijo d'Aquino, kraljevo nezakonsko hčer, poročeno z nekim dvorjanom. Boccaccio jo je v srečni ljubezni opeval pod pesniškim imenom Fiammetta. Umrl je 21. decembra 1375 leta. Izpolnila se mu je zadnja želja, da so ga pokopali v cerkvi.

Napisal je pustolovski roman Filocolo iz ljubezni do Fiammette, Filostrato, epski spev v oktavah. V oktavah je tudi 12 spevov epa Teseida s staro-grško snovjo. V Florenci je nastal vilinski spev Ninfale d'Ameto ali Komedija o sedmih florentinskih vilah, prvi pastirski roman in mnoga druga dela in spisi.

Glavno Boccacciovo delo, po katerem pisatelj najbolj slovi, je Dekameron. Pisatelj pripoveduje, da se je v letu velike kuge sešlo v Florenci v cerkvi Santa Maria Novella sedem mladih žensk in trije mladeniči. Da bi ušla nevarnostim kuge in žalostnim prizorom v mestu, se ta desetorica odloči, da se umakne v lepo vilo v bližini Florence. V popoldanskih urah si krajšajo čas s pripovedovanjem novel. Družba ostane na letovišču dva tedna, vsak dan posluha deset novel, kateri število naraste v desetih dneh na sto, ker se v petek in soboto ne pripoveduje. Med najlepše novele iz Dekameronu spada Novela o sokolu. V noveli gre za tipično v, orko ljubezen do plemenite dame, zato tudi spada med renesančne novele. Vendar ta ljubezen nima ve prave fevdalne barve, junaki so postavljeni v sodobno mestno življenje, nekdanje viteške pustolovščine so zamenjali vsakdanji, stvarni in preprosti dogodki. Namesto krščanskih in fevdalnih idej so v središču plemeniti, telesno in duhovno lepi ljudje, ki težijo k naravni zadovoljivosti svojih želja. Tudi po obliki je zgodba tipična za klasično renesančno novelistiko, zgrajena okoli osrednjega dogodka, razplet je presenetljiv, v njem igra glavno vlogo konkreten predmet - sokol.

Med ostalimi novelami so še novela o gospodu Ciappellettu, ki je satira zoper ljudsko praznoverje, ki prizna naslov svetnika popolnemu ciniku in sleparju. Zgodba o Melkizedeku in treh prstanih obsoja versko nestrpnost. V Chichibiju se dobri kuhar zviija v precepu med strahom pred gospodom in ljubeznijo do Brunette, a prav to ga izpodbode, da se reši z bistrim odgovorom. Povest o bratu Cipolli v Certaldu je krepka in učinkovita satira zoper tedanje sleparske redovne pridigarje. Pripovedovalci so notranji pripovedovalci, v bistvu vse pripoveduje Boccaccio. Zgodbe povezuje isti čas, isti prostor, enaki pripovedovalci, medtem ko je tematika zgodb različna (kot pri orientalski prozi). Novela v začetku pomeni novost, zanimivost. Zgradba Boccacciovih novel je trikotna (sintetična).

Novela o sokolu:

-zasnova :vso začeto dogajanje, Federigova
ljubezenska namigovanja Giovanni in njegovo
zapravljjanje bogastva
-zaplet :Giovannin sin si eli sokola
-vrh :sokol je na mizi
-razplet :odnosi med Federigom in Giovanni

-razsnova: Federigo in Giovanna se poročita

Glavni del je posvečen konkretnemu dogodku, poteka od zapleta preko vrha do razpleta. Zasnova in razsnova potekata dolgo, medtem ko je pripovedni as kratek. Na vrhu dogajanja pride do nepričakovanega preobrata zgodbe. Pozornost je usmerjena v notranje dogajanje. Avtor ima namen prikazovati notranji svet, človekov značaj. Psihološko so to poglobljene novele.

Motivi: - ljubezenski,
- družinski,
- cerkveni,
- vraževerje, praznoverje
- ljubezenske prevare, ljubosumje, maščevanje

Junaki so socialno opredeljeni, vsak se obnaša v skladu s svojim družbenim položajem. Večina novel je ljubezenskih, velikokrat je prostor dogajana cerkev. Duhovnike prikaže v slabi luči, duhovščina je dvolična. Prikaže jih v situacijah trgovanja, ljubezenskih spletkah. Trgovci so predvsem moški, ki so goljufi ali so oguljofani. Boccacciovi junaki niso prikazani v častni luči, bog ni prisoten. Ne piše tragičnih novel, ni podobe nesrečnega človeka.

Dobršen del Dekameron je spadal zmeraj med najboljše mladinsko slovstvo. Kdor vzljubi te lepe novele v mladosti, ga njihov umetniški čar podane življenske modrosti tako pritegne, da v zrelejših letih z užitkom in zadovoljstvom se e po celotni izdaji in uvrsti Dekameron v svoji knjižnici med najbolj a dela svetovnega slovstva.